

ПЕРЛИНА ДОНЕЧЧИНИ

Поради для підлітків у період війни

- Встановіть разом із сім'єю, хто за що відповідає у різі надзвичайної ситуації.
- Порозмірковуйте разом з дорослими про захищений простір у будинку чи на вулиці. Треба точно знати, де це місце, чи нічого не заважає до нього дістатися, чи закріплені речі, меблі.
- Збагачайте свої знання теорією і практикою щодо вашої безпеки під час війни. Якщо ви не знаєте, де можна черпати ці знання, звертайтеся до дорослих.
- Складіть свою «валізу безпеки».
- Слухайтеся «старшого» - вчителя, батька, маму. Слухатись і не заважати – це теж велика поміч зараз.
- Не сперечайтесь. Слідкуйте за тим, хто відповідальний за безпеку зараз. Дорослі відповідально ставляться до ситуації і зроблять все, щоб захистити себе і вас.
- Домовтеся з рідними про зв'язок на випадок втрати мобільного зв'язку, де зустрічатися, де можна переховуватися.
- Випишіть всі телефони, які ви не знаєте на пам'ять, але вони вам можуть знадобитися зараз.
- Не наражайте себе на небезпеку та виконуйте всі правила і нововведення, що стосуються воєнного стану в країні. Не беріть до рук підозрілі предмети, не виходьте на вулицю під час комендантської години, сирен тощо.
- Складіть список стратегій, які допомагають впоратися з тривогою: дихання з акцентом на видиху, відчуття стійкості стоп, покласти руку на живіт і подихати, розмахувати руками, спертися на стіну.
- Не нехтуйте базовими потребами. Сон, їжа, пиття, туалет – це базові речі, задоволення яких дають сили пережити те, що відбувається.
- Поверніть безпеку тілу. Обіймайтеся, тримайте щось у лівій руці, закутайтеся у ковдру.
- Слідкуйте за диханням. Виконуйте вправи, наприклад, дихання по квадрату.
- Не залишайтеся сам на сам із власними переживаннями. Якщо є така можливість, об'єднуйтеся із сім'єю та рідними, діліться своїми почуттями.
- Легалізуйте почуття страху. Зараз боятися – це абсолютно природньо. Скажіть про своє почуття дорослим.
- Скажіть «Ні» почуттю провини. Є речі, на які зараз ніхто не може вплинути, адже дорослі, наша армія роблять все можливе.
- Гумор допомагає зняти напругу, тож не забороняйте собі посміхатись, дивитись щось веселе і смішне.
- Грайте у рухливі і комп'ютерні ігри, розповідайте цікаві історії, малюйте, грайте у слова, дивіться мультики і серіали.
- Дозуйте отримувану інформацію. Оберіть кілька офіційних джерел та ЗМІ, яким ви довіряєте, оцінюйте отримані інформацію тверезо і робіть паузи в процесі читання новин, паузи на фізичну активність, їжу, хобі тощо.

- Робіть фізичні вправи. Фізичне навантаження дозволяє виробляти більше серотоніну і сприяє кращому сну. Чим більше ми боїмося, тим більше витрачаємо ресурсу на подолання порогу тривоги.

- Не позбавляйте себе речей, які приносять задоволення, нехай навіть маленьке, але заспокоюють вас. Це може бути чай із цукеркою або читання книги.

За необхідності можете скористатись безкоштовною платформою «Розкажи мені».

Бережіть себе та близьких. Все буде Україна!